

**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Weesperplein 8
1018 XA Amsterdam

Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
amsterdam.nl/TAC

Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC)

Retouradres: Postbus 2758, 1000 CT Amsterdam

B&W - voor deze het dagelijks bestuur van
het stadsdeel Nieuw-West
t.a.v. de heer Q. Verhoog,
Postbus 2578
1000 CT Amsterdam

Datum 6 mei 2024

Behandeld door Secretariaat TAC
Telefoon 06 23457013
secretariaatTAC@amsterdam.nl

Onderwerp TAC advies DO Rembrandtpark Stadsboerderij

Geachte heer Verhoog,

Op datum 27 februari 2023 heeft u een advies van de TAC gevraagd voor het Definitief Ontwerp stadsboerderij in het noordelijk gedeelte van het Rembrandtpark, in Amsterdam Nieuw-West. Op basis van een gedurende 2023 enigszins aangepast gebouwenontwerp, wordt nu in het kader van een voorbereiding omgevingsvergunning een definitief advies gevraagd.

Aangezien het hier gaat om een initiatief in de Hoofdgroenstructuur, is een advies van de Technische Advies Commissie (TAC) vereist. Dit advies vormt een noodzakelijk onderdeel van de toetsing aan de uitgangspunten van de Structuurvisie van B&W. De TAC is gehouden haar adviezen te baseren op de richtlijnen die zijn vastgelegd in het instrumentarium voor de Hoofdgroenstructuur van de 'Structuurvisie Amsterdam 2040 – Economisch sterk en duurzaam' (2011), totdat er nieuw Hoofdgroenstructuur beleid is vastgesteld.

In aanvulling hierop geeft de TAC in de vorm van een informeel advies aan hoe het advies zou uitpakken binnen het nieuwe (geamendeerde) beleidskader Hoofdgroenstructuur, welke op basis van het referendum Hoofdgroenstructuur verzoek voorjaar 2023 is aangehouden. Op die manier bouwt de TAC kennis en inzicht op over de verschillen in doorwerking van het 'oude beleid' en het 'nieuwe beleid'.

In een eerder stadium heeft de TAC achtereenvolgens ge(pre-)adviseerd over het bestemmingsplan Rembrandtpark (30 maart 2012) en de NvU voor de stadsboerderij (25 februari 2015). Op 17 november 2016 heeft de TAC parallel gepreadviseerd over het bebouwingsonderdeel van een stadsboerderij en geadviseerd over het Voorlopig Ontwerp stadsboerderij. Als voorwaarde aan inpasbaarheid van de bebouwing van het project stadsboerderij verbond de TAC aan dit advies het aanleveren van een kwantitatieve onderbouwing waaruit de in de planvorming aangekondigde vermindering van verharding in dit gedeelte van het Rembrandtpark blijkt.

Beleidskader

Het plangebied valt volgens de Structuurvisie Amsterdam 2040 onder het groentypen 'Stadspark' en 'Volkstuinpark'. Bij de toetsing op inpasbaarheid worden de voor deze groentypen geldende richtlijnen gehanteerd:

Stadspark	
Gebruik, gewenste beleving	Een groene, park- tot tuinachtige omgeving in een stedelijke context. Specifieke voorzieningen voor diverse doelgroepen zijn aanwezig. Natuurlijke elementen en tuin- en landschapsarchitectonische kwaliteiten vormen bijzondere attracties.
Gewenste zonering	Entreezone, parkzone met intensief en extensief gebruikte delen. Extensief gebruikte delen bij voorkeur met natuurlijk karakter (natuurzone).
Type beheer	Intensief tot extensief.
Ontsluiting	Maximaal.
Bezoekersdruk	Intermediair tot hoog.
Voorbeelden	Erasmuspark, Eendrachtspark, Baanackerspark, Gijsbrecht van Aemstelpark, Sloterpark, Noorderpark, Westerpark, Vondelpark.
Beleidsintentie	Hoge bezoekersaantallen en een hoge gebruiksintensiteit. De voorzieningen en de ontsluiting moeten erop afgestemd zijn zoveel mogelijk mensen te bedienen, zonder dat het groene karakter verloren gaat. Binnen de randvoorwaarden van het recreatieve gebruik moet het beheer erop gericht zijn dat het park zoveel mogelijk verschillende soorten planten en dieren herbergt. Parken mogen niet opgevolgd worden met verspreide, maar dominante bebouwing. Het cultuurhistorisch karakter moet in stand blijven. Het gebied moet zorgvuldig beheerd worden volgens een goedgekeurd beheerplan. Evenementen die aansluiten bij de mogelijkheden, het karakter, de omvang en de opzet van het park (bijvoorbeeld culturele en muzikale voorstellingen, sportevenementen en manifestaties).
Inpasbare voorzieningen	Entree- en parkzone: Informatieborden, kiosk of andere kleinschalige horecavoorziening, kleine sport/spel voorzieningen zoals kinderspeelplaats, speelweide, kinderbadje, fitnessstoestellen, kinderboerderij, centrum milieueducatie, verhard basketbalveld, kunstwerken e.d.. Tijdelijke toiletten (bijvoorbeeld bij evenementen of in de zomer bij de kinderbadjes). Grootte en uitvoering van de voorzieningen is afhankelijk van de grootte en de gebruiksintensiteit van het park. Natuurzone: Groene attracties zoals een natuurspad, rosarium of kruidentuin. Natuurlijke elementen mogelijk, zoals een natuurvriendelijke oever of bloemenweide. Geen parkeervoorzieningen. Oplossingen voor parkeren ten behoeve van voorzieningen moeten buiten het park worden gevonden. In totaal mag maximaal 5% van het stadspark verhard en/of bebouwd zijn. Voorkomen dat parken een overmaat aan voorzieningen krijgen. Nieuwe infrastructuur alleen als dat een recreatieve meerwaarde geeft.
Volkstuinpark/schoolwerktuin	
Gebruik, gewenste beleving	Onderscheid wordt gemaakt tussen volkstuinparken in de stadsrand en verder weg gelegen tuinparken. In deze laatste vindt relatief meer verblijfsrecreatie plaats. Volkstuinen zijn bedoeld voor dag- of verblijfsrecreatie, met onderhoud van sier- en groentetuinen als dagelijkse bezigheid. Voor de belevingskwaliteit zijn belangrijk: een gevoel van afstand tot de stad, de verzorgdheid en aantrekkelijkheid van het complex (waarbij onderhoud een doorslaggevende rol speelt) en de sociale samenhang binnen het park. Het volkstuinpark moet mede een publieksfunctie vervullen, bijvoorbeeld door middel van een voorlichtingscentrum of kleine markt in de entreezone. Indien deel uitmakend van een recreatief of ecologisch netwerk, moet het park ook een groene wandel- of fietsroute of ecologische verbindingszone bezitten. Bebouwing en verharding moeten ondergeschikt blijven aan de groenfunctie. Schoolwerktuinen zijn specifiek bestemd om schoolkinderen groente, fruit en bloemen te laten kweken. Schoolwerktuinen hebben een educatieve ruimte nodig en een beheergebouw. De publieksfunctie is beperkt.
Gewenste zonering	Entreezone met verenigings- en publieksvoorzieningen. Tuinparken, gescheiden door hagen, windsingels en dergelijke. Bij volkstuinparken: doorgaande routes, ingericht als recreatieve wandel- en fietsroute. Buitensingel en ringsloot, natuurvriendelijk ingericht en beheerd.
Type beheer	Intensief. Natuurlijke delen extensief.
Ontsluiting	Maximaal.
Bezoekersdruk	gemiddeld (volkstuinparken), laag (schoolwerktuinen).
Voorbeelden	Sloterdijkmeer/Ons Genoegen, Amstelglorie, Ons Buiten, Klein Danzig, schoolwerktuinen Baanackerspark.
Beleidsintentie	Volkstuinparken dienen een openbaar karakter te krijgen. Stimuleren van culturele voorzieningen die passen bij het gebied (bijvoorbeeld beeldentuin). Schoolwerktuinen dienen primair het onderwijs. Voor elk park is een beheerplan nodig voor het gemeenschappelijke groen volgens Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren. Alleen op de verblijfsrecreatieve tuinparken is het toegestaan gedurende april t/m september te overnachten. Kleinschalige evenementen (bijvoorbeeld informatiemarkt, culturele voorstellingen).
Inpasbare voorzieningen	Bebouwing en verharding, ondergeschikt aan de groenfunctie. Kleinschalige voorzieningen voor tuinverenigingen. Volkstuinparken: Voorzieningen die het medegebruik stimuleren, zoals wandelpaden, kleinschalige horeca, kinderspeelplaats, sportveldjes, kunstobjecten. Voorzieningen gericht op natuureducatie.

In het nieuwe (nog niet van kracht zijnde) beleidskader Hoofdgroenstructuur gelden voor deze projectlocatie de groentypen 'Stadspark' en 'Tuinpark – verbijzondering schoolwerktuin'. Voor een stadspark gelden als prioritaire waarden: recreatie, sociaal en gezondheid. Een initiatief (tot extra bebouwing en/of verharding) dient aan minimaal aan één hiervan bij te dragen, en dient uit functionaliteit te zijn vereist. Een stadspark is een groene, parkachtige omgeving in een stedelijke context, die druk bezocht wordt. Door zowel bewoners uit de omliggende buurten, maar ook uit de rest van de stad. Het park wordt ingericht voor een breed publiek met een gevarieerd aanbod aan recreatieve voorzieningen en dient als plek voor sociale ontmoetingen, ontspanning en beweging. Overige belangrijke groenwaarden zijn leefklimaat, duurzaamheid en cultuurhistorie.

Bebouwing en verharding zijn slechts in beperkte mate mogelijk, en blijven ondergeschikt aan de groenfunctie. De mate ervan is afhankelijk van de mogelijkheden, het karakter, de omvang en de opzet van het stadspark en/of waterpartij en bedraagt opgeteld maximaal 5% van het totale oppervlak van het stadspark. De meerwaarde van een initiatief dient te worden gemotiveerd vanuit een ruimtelijk-sociale totaalvisie op het stadspark en het openbare karakter van het groen te ondersteunen. Parken mogen niet opgevuld raken met andere functies. Toepassing van (half)verharding voor wandel- en fietsrouting moet beperkt blijven tot het functioneel noodzakelijke. Elk stadspark heeft een eigen karakter met soms bijzondere voorzieningen, waaronder voorzieningen voor natuur- en milieueducatie.

Een schoolwerktuin heeft een primaire educatieve functie en is specifiek bestemd om schoolkinderen groente, fruit en bloemen te laten kweken. De educatieruimte is bij voorkeur gecombineerd met de beheerfaciliteiten. De openbare publieksfunctie is beperkter. De bebouwings- en verhardingsmogelijkheden beperken zicht tot de noodzakelijke vanuit functionaliteit. Inpasbaar zijn direct aan deze educatieve functie gekoppelde voorzieningen. Dubbelgebruik voor buitenschoolse opvang behoort tot de mogelijkheden.

Het Plan

De kinderboerderij, schoolwerktuinen en voormalige heemtuin in het noordelijk deel van het Rembrandtpark (5,3 hectare) functioneren op dit moment los van elkaar. De opstallen zijn weinig duurzaam en dienen vervangen te worden. De huidige bebouwing van de schoolwerktuinen is 350 m² en bestaat uit een beheerderswoning, een leslokaal en een tuinbouwkas en twee houten schuurtjes voor opslag van tuinmaterieel. Verspreid over het terrein van de kinderboerderij zijn diverse gebouwen aanwezig. Naast stallen en hokken voor diverse dieren gaat het om een kantoor/ educatieruimte, een gebouw met een keuken en een gebouw voor opslag. Het totaal oppervlak van de bebouwing bedraagt circa 375 m², waarvan 271 voor de dieren en 104 m² voor personeel/ publiek. De ondersteunende horeca bij de kinderboerderij bestaat o.a. uit de verkoop van drinken en ijsjes aan de bezoekers.

Het Voorlopig Ontwerp uit 2016, om deze functies in samenspraak met de openbare ruimte inrichting beter met elkaar te verbinden, is inmiddels uitgewerkt tot een Definitief Ontwerp. Ook zijn er in het ontwerp doorzichten en een hoofdentree van het park met bloementuin en vijfhoekig ontvangstplein gecreëerd om de relatie met de Jan Evertsenstraat te versterken.

De inpasbaarheid van de totale bebouwing en bijbehorende verharding staan in dit advies centraal. De afgelopen jaren is vooral veel energie gestopt om het eigenaarschap, de financiering, het beheer en de aanbesteding goed te regelen. Het oppervlak verharding en bebouwing is ook na indiening van de aanvraag bij de TAC gedurende 2023 en begin 2024 omwille van welstandseisen nog op onderdelen gewijzigd ten opzichte van het vorige ontwerp en de Nota van Uitgangspunten. De clustering van de twee functies (kinderboerderij en schoolwerktuin) en koppeling met horeca zijn noodzakelijkerwijs losgelaten. Spelend leren komt als centraal thema echter terug op meerdere plekken in het plan. Zo ook in de speeldernis (ter plaatse van de voormalige heemtuin), waar natuurlijke speelelementen onderdeel van zijn en de inrichting een buitenles van scholen mogelijk maakt. Een natuurlijke brug verbindt deze plek met de kinderboerderij.

Benodigde hekwerken die toegang geven tot de diverse functies zullen zoveel mogelijk uit natuurlijke materialen worden opgetrokken. Ook de twee bijbehorende terrassen kennen gezien de aarde van deze functies in het Rembrandtpark een gradatie qua mate van openbaarheid (van semiopenbaar tot privaat).

Op het terrein van de schoolwerktuin zijn twee buitenleslokalen voorzien (één in de nieuwbouw en één in het voormalige lesgebouw). Het voormalige lesgebouw doet eveneens dienst als opslagschuur. Daarnaast is ruimte gereserveerd voor fiets parkeren. Op het terrein maakt de bestaande ruimte (kas en kruidentuin) plek voor extra schoolwerktuinen die vanaf de Jan Tooropstraat ingepast moeten worden. Rond de rest van het eiland bevindt zich het onverharde natuurspad, waar de kinderen uitleg krijgen over de vele onderwerpen van natuureducatie.

In de in het DO voorziene nieuwbouw worden de volgende functies ondergebracht:

- Een kinderboerderij (circa 280 m²; hoogte 9 meter; met kleinschalige winkelfunctie (maximaal 20 m²; in gestapelde vorm; met een semipubliek en publiek terras) en een losstaand werkgebouwtje.
- Het nieuwe schoolwerktuin gebouw (circa 330 m²; hoogte 9,5 meter; met leslokaal en werkplaats op de brug naar het schooltuinterrein) en een kas.
- Het bestaande schoolgebouw (voor opslag/ buitenleslokaal).
- Een kunstwerk in het entreegebied.

Alle bestaande bebouwing wordt gesloopt met uitzondering van het huidige leslokaal op het schoolwerkterrein. In totaal neemt de hoeveelheid bebouwing in het projectgebied van kinderboerderij, heemtuin en schoolwerktuin af van 852 m² naar 796 m² bebouwing. De verharding wordt gereduceerd van 8.951 m² naar 6.387 m².

De strijdigheid met het bestemmingsplan komt voort uit de mate van bebouwing (330 m² t.o.v. de toegestane 200 m² voor een schooltuin gebouw; 280 m² t.o.v. de toegestane 200 m² voor een kinderboerderij gebouw), de hoogte van de bebouwing (respectievelijk 9,5 en 9 meter t.o.v. de toegestane 5 meter) en de locatie van bebouwing (nieuwe bebouwingsvlakken ter hoogte van de schooltuin, brugverbinding en de kinderboerderij t.o.v. de bestaande bouwvlakken). Verder wordt er verharding toegevoegd bij het beoogde Bloemenplein en de Kinderboerderij en water (100 m²; dieper dan 50 cm) rondom de Kinderboerderij.

Het verdeelplein vormt de centrale plek in het plan van waaruit de bezoekers van het park hun bezoek kunnen plannen. De binnenkant van het plein wordt gevormd door een iets verhoogde grasweide waar in de zomer gelegen kan worden. In de weide ligt tevens de volière (een half overdekte ruimte voor kleine evenementen en educatie). De weide wordt omlijst met een betonnen zitrand die het mogelijk maakt om overal op het plein een zitplek te vinden

Een belangrijk aspect is verder de inrichting en overzichtelijkheid van de padenstructuur. Het zal de toenemende verkeersbewegingen van voetgangers en fietsers beter faciliteren en bijdragen aan veiligere verkeerssituaties (fietsers zijn te gast). Voor de inpassing zijn onderdelen als waterhuishouding (buffering/ infiltratie), een draagkrachtige bodem en optimale groeiplaatsvoorzieningen ook relevant. Eén van de nieuwe maatregelen die dubbel dienst gaat doen om het park zowel klimaat adaptief als functioneel in te richten is het uitgraven van nieuwe watergangen. Zij zullen gaan dienen als waterbuffers en scheidende barrières van de graasweides

Formeel advies

Op grond van de door u verstrekte informatie (*TAC formulier (25 januari 2023); DO Stadsboerderij (27 februari 2023) en aangepast DO (9 bestanden met situatie, plattegronden, gevelzicht en doorsnede, januari 2024), Rembrandtpark Noord totaal ontwerp (februari 2023); hoeveelhedenstaat groen / verharding en bebouwing (27 februari 2023); hoeveelhedenstaat (12 april 2024); een vijftal kaartbeelden met oppervlaktelaten (12 april 2024)*) constateert de TAC dat het totale bouwprogramma voor de Stadsboerderij met bijbehorende verharding, zoals opgenomen in het Definitief Ontwerp Stadsboerderij, inpasbaar is in de Hoofdgroenstructuur.

Samengevat

Na een intensief aanlooptraject is de TAC blij met het eindresultaat. Er is op zorgvuldige wijze gewerkt aan het totaalontwerp en de landschappelijke inpassing van in het noordelijk gedeelte van het Rembrandtpark van in het stadspark inpasbare voorzieningen. De winkel- en werkfunctie worden in dit uitzonderlijk geval als inpasbaar beschouwd gezien het kleinschalige en ondergeschikte karakter ervan en de directe maatschappelijk link met het schooltuinieren en de kinderboerderij. Tot slot is naar tevredenheid tegemoet gekomen aan de eerdere door de TAC meegegeven aandachtspunten en randvoorwaarden aangaande afname hoeveelheid bebouwing en verharding.

Behoud van de groene, parkachtige uitstraling van het entreegebied

De belangrijkste opgave voor het Rembrandtpark en de stadsboerderij in het bijzonder, is vormgeven aan de hoge ambities van een stadspark met buurtfunctie. De aansluiting met de verdere ontwikkeling van de Jan Evertsenstraat staat daarin centraal, met ontwerp en programmering als sturende elementen. Met de jaarlijkse groei van het inwonerstal in dit gedeelte van de stad staat buiten kijf dat het Rembrandtpark gezien haar ligging in het stedelijk weefsel bij uitstek 'aan de beurt is' om extra bezoekers- (stromen) en bewoners in de buurten rondom het park op te vangen. Dit vraagt om een aantrekkelijk groenaanbod, met voorzieningen die deze groei de komende jaren ook aan kunnen.

De planvorming zoals gepresenteerd in het Definitief Ontwerp geeft daar op zorgvuldige wijze invulling aan. Zeker op basis van de recent nog doorgevoerde aanpassingen ten aanzien van indeling en vormgeving van de bebouwing, waardoor kinderboerderij en bruggebouw naar tevredenheid van de TAC zijn ingepast en functioneel meer met elkaar in relatie gebracht. In combinatie met het openbare ruimte ontwerp is zo een meer uitnodigende entree gecreëerd in dit noordelijk deel van het park, met behoud van de groene uitstraling die het nu heeft. Dit was voor de TAC een belangrijk uitgangspunt bij de beoordeling op inpasbaarheid van de nieuwbouw. Het schoolwerkterrein wordt met het bruggebouw uit haar isolement gehaald. De samenhang van de bebouwing wordt versterkt door het duurzame en circulaire materiaalgebruik en de aandacht die er is besteed aan de herinrichting en vergroening van de bijbehorende (semi) openbare ruimte. De natuurtuin heeft daarbinnen een mooie plek gekregen en kan zo als geliefde plek van de buurt behouden blijven voor speel- en educatieactiviteiten.

Verschillende aspecten kunnen bijdragen aan het versterken van het groene karakter. Zo staat de TAC positief tegenover het verminderen van het asfalt en/of toepassen van half verharding en vergroten van de plantvakken bij het Pentagram. De tijdens het werkbezoek door de TAC meegegeven suggestie om de vergroeningskansen hier nog verder te optimaliseren, is naar onze tevredenheid meegenomen. Ook onderschrijft de TAC de toepassing van groene daken – al is het geen onderdeel van het Hoofdgroenstructuur beleid. Ten aanzien van de in het DO opgenomen beplantingssoorten wijst de TAC op de hoge beheerkosten die deze met zich meenemen. Inheemse soorten hebben onze voorkeur, ook vanuit de ecologische meerwaarde.

Voorzieningen

Het staat buiten kijf dat het park gebaat is bij een upgrade van de bestaande kinderboerderij en schoolwerktuinvoorzieningen. Hoewel de TAC gecharmeerd blijft van het oorspronkelijke idee om de stadsboerderij uit te voeren in één geclusterd concept, kan de TAC zich vinden in het in het VO en DO uitgewerkte concept waarbij de bebouwing voor kinderboerderij en schoolwerktuin uit twee losse gebouwen bestaat. De situering ervan in combinatie met het openbare ruimte ontwerp zorgen toch voor een logische koppeling van beide voorzieningen, zonder dat ingrijpende wijzigingen in het landschap van het noordelijk deel van het Rembrandtpark vereist zijn. Het programma van schoolwerktuinen en kinderboerderij kent een eigen dynamiek die, zelfs bij succesvolle ontwikkeling, niet zonder meer tot sterke verlevendiging zullen leiden. De TAC realiseert zich dat er grenzen zijn aan het openbaar maken van een dergelijke kwetsbare voorzieningen vanuit het oogpunt van beheersbaarheid. Toepassing van hekwerken is daarbij onvermijdelijk en legitimeert dat de terrassen een semi openbaar karakter genieten. Hetzelfde geldt voor de omzetting van een beperkte hoeveelheid groen in water.

Zoals in eerdere adviezen al aangegeven, geldt de beslissing om horeca als publiekstrekker uit het programma van de stadsboerderij en het schooltuingebouw te halen voor de TAC vanuit het perspectief van toetsing aan inpasbaarheid als een gegeven. Vanuit het ontwikkelingsperspectief van een goed functionerend park blijven we hier echter aandacht voor vragen. Voorbeelden uit andere parken in Amsterdam, waaronder het nabijgelegen Erasmuspark en Sloterpark tonen immers de cruciale rol die een horecavoorziening kan spelen als centraal ontmoetingspunt om een park te verlevendigen. Op een later moment zal deze joker in of rondom het park ingezet kunnen worden voor de verdere ontwikkeling van het park rekening houdend met het in totaliteit toegestane verhardings- en bebouwingspercentage in het park.

Mate van bebouwing en verharding

Op de bij dit ontwerp gehanteerde uitgangspunten (de extra bouwhoogte voor een tweede verdieping van de bebouwing, het loslaten van de maximale maat van 200 m² voor bebouwing en inpassing van ondersteunende detailhandel, het niet toenemen van de mate van verharding op basis van het DO ten opzichte van de huidige situatie en het meer aaneenhechten van de functies kinderboerderij en schoolwerktuincomplex) heeft de TAC eerder al een akkoord gegeven. Zowel het met elkaar in relatie brengen van deze bestaande en verouderde educatieve functies, als de wenselijke uitstraling passend bij een stadspark, rechtvaardigen dergelijke uitgangspunten op deze locatie in het Rembrandtpark nabij de Jan Evertsenstraat.

Om te voorkomen dat het groen en water in stadsparken te veel onder druk komen te staan geldt voor de oppervlakte bebouwing en verharding binnen de Hoofdgroenstructuur een maximum van 5%. Aangezien het Rembrandtpark dit maximum overschrijdt stelde de TAC in eerdere advisering als randvoorwaardelijk dat het totaal aan bebouwing en verharding in het noordelijk deel van het park op basis van deze planvorming niet mag toenemen ten opzichte van de bestaande situatie. De benodigde vierkante meters verharding en bebouwing dienden daartoe verantwoord te worden vanuit de toegevoegde waarde voor de uitstraling en de functionaliteit van de bebouwing. Tegelijkertijd raadde de TAC aan de planvorming van de stadsboerderij meer te beschouwen vanuit een visie op het park als geheel, om zo ook bredere kansen tot vermindering van de verharding te benutten. Dit alles is naar tevredenheid van de TAC verwerkt in voorliggend DO. De te schrappen fietsroute is gezien vanuit het bredere routesysteem.

Naar tevredenheid is tegemoet gekomen aan de eerdere door de TAC meegegeven aandachtspunten en randvoorwaarden aangaande afname van de hoeveelheid bebouwing en verharding. Hoewel in de aangeleverde informatie het cijfermateriaal niet in alle documenten met elkaar overeenkomt, gaat de TAC ervan uit dat de som van bebouwing en verharding (inclusief eventuele bruggen, kunstwerken en routing op het terrein) in de Hoofdgroenstructuur daadwerkelijk

afneemt ten opzichte van de huidige situatie en de kansen tot vergroening hiertoe optimaal benut worden. Dat de gevraagde bebouwingsomvang iets hoger uitkomt dan wat vanuit het Omgevingsplan is toegestaan, acht de TAC legitiem. De huidige aanwezige bebouwing is daarmee ook niet in overeenstemming en wordt op deze wijze verder teruggebracht en kwalitatief aanzienlijk verbeterd.

Bereikbaarheid van het recreatieve programma voor voetgangers en fietsers

Cruciaal in het ontwerp van de stadsboerderij stelde de TAC de relatie met de omgeving. Een logische aansluiting van deze voorzieningen aan de centrale routing door het gehele park is belangrijk. Vooral in de nabijheid van het Leonardohotel is het wenselijk om in de inrichting van de weg tot uitdrukking te laten komen dat de auto hier te gast is. Bijvoorbeeld door het Pentagram een andere kleur te geven.

Meer algemeen heeft het Rembrandtpark erg veel paden, maar de paden sluiten nog niet goed op elkaar aan. Het streven is voet- en fietspaden zoveel mogelijk te scheiden. Echter doordat de paden niet gelijktijdig zijn aangelegd maar de wandelpaden later zijn toegevoegd is dit veelal niet het geval en niet meer mogelijk. Die paden worden nu om functionele reden verbreed. Het gaat daarmee om het opwaarderen van bestaande paden en niet om het toevoegen van nieuwe. Bovendien is het de verwachting dat de gebruiksdruk de komende jaren zal toenemen en bredere paden nodig zijn.

Er wordt één doorgaande fietsroute uit het park gehaald en buitenom geleid en de bestaande paden worden verbreed. Voor de TAC is niet duidelijk wat het effect hiervan is op de resterende doorgaande padenstructuur en routing. Ook ontbreken de zichtlijnen voor voetgangers - vanuit de omliggende hoofdassen – die er voor fietsers wel zijn – naar de entrees van het park. Dit geeft de TAC graag als aandachtspunt mee voor de verdere optimalisatie van het routenetwerk in dit park.

Informeel advies

Op basis van het nieuwe (niet vastgestelde) beleidskader Hoofdgroenstructuur zou de TAC dit initiatief eveneens als inpasbaar hebben beoordeeld. De mate van verharding en bebouwing nemen af ten opzichte van de huidige situatie, het betreffen inpasbare voorzieningen en het initiatief komt voort uit een bredere visie op dit gedeelte van het Rembrandtpark.

Hoogachtend,

Dr. M.C. van Schendelen

Voorzitter
Technische Adviescommissie
Hoofdgroenstructuur